

8.8.2025

VN/7167/2024
VN/7167/2024-VM-34

Vero-osasto

VM:n kunta- ja alueosaston lausunto kaivosmineraaliveron lain muuttamisesta

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kaivosmineraaliveron lain muuttamisesta ehdotetaan muutettavaksi kaivosmineraaliverolakia siten, että lain liitteessä lueteltujen metallisten kaivosmineraalien veroa korotettaisiin nykyisestä 0,6 prosentista 2,5 prosenttiin rikastukseen toimitetun malmin sisältämän metallin verotusarvosta. Verohallinto vahvistaisi myös jatkossa kullekin metallille vuosittain verotusarvon kaivosmineraaliveron verotusarvojen perusteena sovellettavista hintatiedoista annetussa valtioneuvoston asetuksessa määriteltyjen maailmanmarkkinahintaa tai muuta julkista hintatietoa kuvastavien hintalähteiden perusteella. Muiden kuin lain liitteessä lueteltujen kaivosmineraalien määräperusteista veroa korotettaisiin 0,20 eurosta 0,60 euroon tonnilta nostettua malmia tai hyötyki-veä.

Lisäksi kaivosten niin sanotut sivuvirrat suljettaisiin kaivosmineraaliveron ulkopuolelle tiettyin edellytyksin. Tästä aiheutuva verotuoton aleneminen otettaisiin huomioon metallisilta kaivosmineraaleilta kannettavan arvoperusteisen veron korotuksessa.

Ehdotetut veronkorotukset lisäisivät kaivosmineraaliveron tuottoa vuositason arviolta noin 70 miljoonalla eurolla verrattuna tilanteeseen, jossa muutoksia ei tehtäisi. Koska kaivosmineraalivero kannetaan kalenterivuoden pituiselta verokaudelta jälkikäteen verokautta seuraavana vuonna, korotuksista kertyisi verotuottoa vuodesta 2027 alkaen. Korotusten tuotto jakautuisi veronsaajille nykytilaa vastaavasti, eli kaivosten sijaintikunnat saisivat 60 prosenttia ja valtio 40 prosenttia kaivosmineraaliveron tuotosta.

Kunta- ja alueosasto toteaa lausunnossaan, että kuntien saama kaivosmineraaliveron tuotto jakautuu hyvin epätasaisesti kuntien kesken. Jos myös laajentuvan verotuoton osalta käytettäisiin nykyistä jakosuhdetta valtion ja kuntien välillä, muutama kunta saisi verosta poikkeuksellisen suuren euromäärän. Valtaosa, noin 85 prosenttia kuntien kaivosmineraaliverotuloista, ohjautuu neljälle suurimmalle kaivoskunnalle eli Sotkamon, Sodankylän, Keminmaan ja Kittilän kunnille. Kunkin kunnan saama kaivosmineraaliveron tuotto olisi korotuksen jälkeen noin 11–16 milj. euroa vuosittain.

Kuntien talouden kannalta tämä merkitsee, että kaivosmineraalivero muodostaisi näissä kunnissa hyvin suuren osan kuntien saamista verotuloista. Esimerkiksi Keminmaalla vuoden 2026 kaivosmineraalitulo ylittäisi vuoden 2024 maksuunpannun kunnallisverotulon

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Valtiovarainministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 28
00023 Valtioneuvosto

Snellmaninkatu 1 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.vm@gov.fi

määrän ja Kittilässä kaivosmineraaliveron määrä olisi hyvin lähellä kunnan koko kunnallisveron tuottoa. Keminmaalla kaivosmineraalivero muodostaisi kolme neljäsosaa kaikista kunnan verotuloista. Sotkamossa, Sodankylässä ja Kittilässä vastaava osuus olisi noin 36–52 prosenttia. Suuret kaivosmineraaliverotulojen lisäykset mahdollistavat kunnallisveroprosentin alentamisen nollan tuntumaan ja laskennallisesti jopa alle sen.

Kunta- ja alueosasto toteaa, että kaivosmineraalikorotuksen osalta olisi syytä harkita koko korotetun tuoton tai pääosan siitä, siirtämistä valtion jako-osuuteen. Kaivosmineraalivero ei sisälly tällä hetkellä verotulojen perusteella tehtävään valtionosuuksien tasausjärjestelmään. Muutosta kaivosveron kohteluun tulojen tasauksessa selvitetään käynnissä olevassa kuntien valtionosuusjärjestelmän uudistamistyössä. Käytännössä kaivosmineraaliveron sisällyttäminen tasausjärjestelmään vähentäisi suurimpien kaivoskuntien tuloja kuitenkin suhteellisen vähän verrattuna niiden saamiin kaivosmineraaliverotuloihin. Vaikka kaivosmineraalivero sisällytettäisiin täysimääräisesti tasausjärjestelmään, neljän suurimman kaivoskunnan saamat tulot pienenisivät vain 1–3 miljoonalla eurolla eli noin 10–20 prosentilla suhteessa niiden kaivosmineraaliverotuloihin. Kunta- ja alueosaston näkemyksen mukaan ongelma ei siten ole korjattavissa valtionosuusjärjestelmän muutoksilla, vaan korjaus vaatisi muutosta valtion ja kuntien väliseen kaivosmineraaliveron tuoton jakoon.

Osastopäällikkö

Jussi Virsunen

Finanssineuvos

Markku Nissinen

Jakelu

VM Valtiovarainministeriö
VM VO Valmisteverotusyksikkö, Suvi Soppi